

Zuid-Afrika, niet ver van het tegenwoordige Transvaal. Daarom werden de schepen gebouwd te Ezeon Geber, een havenstad aan de noordkust van de Rode Zee. Van daar uit kon men zuidwaarts varende Oor bereiken, dan om Afrika heen naar Europa komen, en vandaar door de Middellandsche zee weer het Oosten bereiken. Wel landde men dan niet waar de reis begonnen was, maar dat hinderde niet. Want de gezagvoerder en de bekwaamste personen op zulke schepen waren toch Pheniciërs, uit de havens Tyrus en Sidon. De Joden verstonden de scheepvaart niet, en konden hoogstens als ondergeschikten dienst doen.

Dat de Pheniciërs met hun schepen werkelijk voor dien tijd zoo ontraglijke tochten maakten, weet men zoowel uit den Bijbel als op andere wijs. Zij bleven dan ook jaren uit. Want, daar men geen kompas had, moest men steeds dicht bij de kust blijven wat natuurlijk zeer tijdrovend was. Dat men in dienouden tijd ook reeds om de Kaap heenzeilde, laat zich opmaken uit de verhalen der zeevaarders, dat ze een tijdlang de zon in het Noorden zagen. Dit nu kan natuurlijk alleen, wanneer men over de Evenaarlijn gaande in het zuidelijk halfrond komt.

Om des voordeelswille had koning Josaphat de vriendschap van Achab gezocht, gelijk van diens zoon, Ahaziah. De koning van Juda meende op deze wijs macht en rijkdom te winnen. Doch de Heere wilde niet, dat Zijn dienaar Josaphat met de godloozen zou samenwerken. Dit werd door den profeten den koning aangezegd, die er ook naar luisterde. Ook zond God de stormwind die de reeds gebouwde schepen verbrijzelde en deed vergaan, waardoor heel het verkeerde plan mislukte.

W. schrijft:
In een boekje waarin volzinnen met fouten zijn bijgevoerd, las ik ook deze regels uit „De Hollandsche natie“ van Helmers, die van Admiraal de Ruyter zegt:

Geen zee zag ooit uw vlag
Of heeft voor u gebreeft,
Geen volk waar niet uw naam
Op aller tongen zweeft.

Wat is hierin de fout?
De fout is dubbelzinnigheid. Uit de eerste twee regels kan men lezen, dat nooit een zee de Ruyters vlag gezien of voor hem gebreeft heeft. De bedoeling des dichters is echter natuurlijk: als de zee uw vlag zag beëde, dan komt een versregel uit een Gezang:

Leer mij, o Heer, Uw lijden recht betrachten.

Wat ontbreekt hieraan?
De fout zit in het woord *betrachten*, dat hier „beschouwen“ moet beteekenen, wat heel goed gaat in het Duitsch, maar niet bij ons. Vroeger werd het een enkele maal ook zoo gebruikt en nog spreken wij bij het Heilig Avondmaal van een „nabetrachting“. In goed Nederlandsch echter beduidt „betrachten“ *beartigen, waarnemen, doen, bijv.* Hij betracht zijn plicht. Mijn lessen betrachten, enz.

In de Gerangen hier bedoeld komen meer niet-Nederlandsche uitdrukkingen voor, bijv.:
Eens zullen wij aan Hem gelijk,
Verklaard, onsterfelijk wezen.

Dit „verklaard“ nu moet beteekenen „verheerlijkt“. Maar dat kan het in onze taal niet. Wel in het Duitsch, waaruit het denkbeeld is overgezet. Bij zulke fouten dient wel bedacht, dat de meeste Gezangen dagteekenen uit de achttiende eeuw, toen zulke mislagen zeker vergeeflijker waren dan thans.

Een laatste vraag van W. is: Wat verstaat men onder den *Pieterspenning*?
Pieter of St. Pieter is in de Roomsche kerk ook een naam van den apostel Petrus. Zoo heeft men te Rome de St. Pieterskerk.

Nu beweert de paus dat hij de opvolger van Petrus is, wat reeds daarom niet kan, dat Gods Woord nergens van zulk een opvolger spreekt. Vóór de Hervorming in de zestiende eeuw werd door het volk in de landen van Noord-Europa geld opgebracht voor den paus en het onderhoud van zijn omgeving enz. Toen deze landen protestantisch werden, hield de gave, die Pieterspenning heette, natuurlijk op. Tegenwoordig komt de Pieterspenning uit alle landen van Europa naar Rome, behalve uit de Mohammedaansche streken en die waar nagenoeg heel het volk tot de Grieksche kerk behoort.

BRIEFWISSELING.
E. H. V. te A. De vraag die u doet is eenvoudig niet te beantwoorden. Waarschijnlijk bedoelt u wat anders dan u schrijft. Het best zou zijn een onderwijzer te raadplegen. Die kan u met behulp van een aardglobe of een wereldkaart de zaak veel duidelijker maken dan in dit blad mogelijk is.

HOOGENBERG.

Gerestoreerde Gezindheid.

Gerestoreerde Kerken.
BERGEM: Harderwijk, K. van Anken, te Pernis. — Gaast c. a. en P. van C. a., K. Bakker, te De Krim. — Oostmeer (Fr.), E. J. van Voorst, cand. te Renswoude.
AANGKOMEN: Enschede (vac. H. de Bruijn), G. Kerssens, te Wolgave. — Winstochten (vac. Ds. Bult), Chr. Bruins, te Axel.
BEDANKT: Drachtster Compagnie, M. P. Pel, te Eestrum. — Oldemarkt, G. J. Pontier, te Waardhuizen c. a. — Nieuw-Lekkerland, K. Veen, te Meliskerke c. a.

Haarlem (A). Op het tweemaal zijn gesteld (vac. Ds. R. Mulder), J. Douma, te Watergraafmeester en R. Zijlstra, te Hoogeveen.

Schijlduim. Wegens voortdurende afwezigheid van onzen predikant door de mobilisatie, is het adres van den Kerkeraad thans: M. v. d. Lugt, Keen-en-burg, Schijlduim.
Belanghebbenden gelieven hier nota van te nemen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BERGEM: Amelide en Tienhoven, F. Kijftenbelt, te Leerdam. — Staphorst, S. Rommer, te Waddingeveen. — Gasselte (Dr.), J. C. A. Nijenhuis, te Ockhuizen. — Hoorn op Terschelling, — Molkenwur, J. Waldendorp, hulppred. te Uithuizermeeden. — Blekensgraaf en Hofwegen, J. G. Woelander, te Mijdracht. — Raamsdonk, C. B. Holland, te Driezum. — Beekbergen (toez.), J. Meenwerberg, te Zandeweer. — Otterleek, A. J. Werner, te Deventer.
AANGKOMEN: Bennekom (Geld.), J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Scheveningen (4e pred. plaats), B. Tichelman, te Uithuizen. — Oos (toez.), P. W. Verkouw, te Heerwaarden. — St. Johannes en Delfstrahuisen, G. van Dorssen Jr., pred. te Zevenhoven.
BEDANKT: Rouveen, J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Zuulichem en Nieuwval (toez.), N. C. Bakker, te Kesteren. — Giesse-oudkerk (toez.), J. Ravensloot, te Heukelum. — Anloo, J. E. van der Pot, te Beck (L.).

Advertentiën.

Hedenacht ontsiep, na een smartelijk, doch zeer geduldig lijden in zijn Heer en Heiland onze geliefde Leeraar, de WelEerwaarde Heer

Ds. PIETER POSTEMA,
in den ouderdom van 59½ jaar.
Bijna 30 jaar arbeidde hij met onvermoeiden ijver en met rijken zegen in onze Gemeente; met groote opgewektheid verkondigde hij steeds het Evangelie, en zelfs op zijn sterfbed was het hem een zwaarbaar genot te getuigen van zijn Heer en Heiland, Wien te prijzen en te verheerlijken steeds zijn lust en keuze was.
De Heere trooste de Weduwe en vervulde aan haar en hare kinderen Zijne rijke belofte en betoonde Zich, ook ten opzichte van onze Gemeente, een God, die trouwe houdt.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk te Warffum,
G. W. VAN APELDOORN, Pres.
A. M. BRAKER, Scriba.
Warffum, 2 Februari 1915.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

D. A. C. VAN DEN HOORN,
Tandarts te Haarlem,
is VERHUIJD naar
Ged. Oude Gracht 83
(bij de Grootte Houtstraat).
Spreekuren 1-3. Telefoon 2341.

Volgende week verschijnt bij den uitgever
E. J. BOSCH Jbz. te Nijverdal:

**Die ons uit zoo grooten
dood verlost heeft.**

Zeven leerredenen
door Ds. G. DOEKES.
Tweede, herziene druk.
Prijs ing. f. 0.90. Geb. f. 1.25.

In deze bundel preeken wordt de ellende van den mensch, waarin hij door den val gezonken is, uitgebeeld, maar ook de verlossing uit den drijvendgigen dood in hare heerlijkheid beschreven. Ze zijn van actueele beteekenis, waar de dood in deze dagen meer dan ooit in zijne vreeselijke werking aan 't licht treedt.

Alom verkrijgbaar en na ontvangst van het bedrag bij den uitgever
E. J. BOSCH Jbz. te NIJVERDAL.

H. J. SPRUYT

TER PERSE, om half Maart te
verschijnen:

**DE GOEDE
BELIJDENIS**

Bundel voor de jonge Leden, van
12 Geref. Dienaren d. W.

Prijs, keurig gebonden f. 2.25.
Vraagt Prospectus!

DEN HAAG

v. ROSSEM's TROOST of POORTERSTOEBACK?

Geldnood.

Het Bestuur der Nederl. Vereeniging van Vrienden der Waarheid deed geen vergeefs werk door den geldnood der Vereeniging bekend te maken, want de Heere maakte vele broeders en zusters bereid om weldadigheid te bewijzen. Wij ontvingen van H. J. v. W. te R. f. 1; A. J. P. te H. f. 2; J. P. te P. f. 2.50; H. S. Aan, te D. f. 5; Zondagavondvereeniging te Axel f. 7.85; N. N. te H. f. 2.50; Geref. Kerk te Oudewater f. 2; X. te A. f. 10; Ds. G. H. v. K. te O. f. 1.50; D. S. te A. f. 10; v. T. te A. f. 1; Geref. Kerk op Eiland Marken f. 2; Geref. Kerk Groningen f. 10; J. v. Z. te Z. f. 5; J. v. S. te W. f. 10; door broeder G. N. Hoger-vorst van T. H. v. E. te A. f. 20; H. W. v. M. Jr. te A. f. 10; N. N. te A. f. 5 en van diversen te Nijkerk f. 3.50.

Wij zijn voor deze giften zeer dankbaar en hopen dat alle gevers ervaren mogen, dat die in zegeningen zaait ook in zegeningen zal maaien.

Onze nood is nog niet geheel geweken, en wij blijven vertrouwen dat de Heere het ons nog ontbrekende ook zal schenken. Vooral hopen wij dat de Kerken, die ons vroeger steunden ook ditmaal niet achterwege zullen blijven.

Het Bestuur,

Prof. Dr. F. L. RUTGERS, Voorz.
Ds. B. VAN SCHRIJVEN, Vice-Voorz.
G. H. A. GROSHUIDE,
Secretaris-Penningmeester,
Leidschegracht 43.
Amsterdam, 5 Februari 1915.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.

Eerstvolgende Afvaarten naar:

PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

STOOMSCHIP.	Vertrek van				
	Amsterdam.	La Coruna.	Vigo.	Leixoes.	Lissabon.
3) SALLAND	10 Febr.	—	—	16 Febr.	17 Febr.
1) GELRIA	17 " "	20 Febr.	21 Febr.	—	22 " "
2) AMSTELLAND	17 " "	—	—	—	—
3) MAASLAND	24 " "	—	—	2 Maart	3 Maart
1) HOLLANDIA	3 Maart	6 Maart	7 Maart	—	8 " "

1) Sneldienst voor Passagiers en IJegoederen naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.
2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).
3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Macao en Victoria).
Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEN LLOYD, Prins Hendrikdijk 131 te Amsterdam, Telegram-adres: REALLOYD, of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: CRANS & Co.

Drukkerij De Standaard
Amsterdam
Warmoesstraat 96 - Int. Tel. Noord 2315

Circulaires :- Programma's
Convocatiën :- Bestekken
Aandeelen :- Prospecti
Dissertatiën
en alle andere Drukwerken

Uitvoering vlug en net

Prijsberekening billijk

GRONINGSCHE HYPOTHEEK BANK VOOR NEDERLAND.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.

5 % PANDBRIEVEN.
5½ % HYPOTHEEKRENT.

Vraagt proefaflevering van en abonneert U op het

Paedagogisch Tijdschrift

voor het

Christelijk Onderwijs.

Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

ONDER REDACTIE VAN

K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,
J. Th. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN

Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H. VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLTER, Dr. S. O. LOS, Dr. R. KRAMER, Dr. J. L. PIERSON, Dr. J. C. SIKKEL, Dr. J. P. TAZELAAR, Dr. H. A. WESTSTRATE, K. BRANTS, H. BILLEVELD, A. J. DREWES, H. J. EMOUS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBECK, A. A. KLEIJN, A. KLOOSTERMAN, T. v. D. KOOIJ, L. LOOIJEN, H. MILO, J. v. D. MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLEE, O. F. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER, S. STERNERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UUTENBOGAARD, J. v. D. WAALS, A. WAASDORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WEILAND, K. WIELEMAKER, J. A. WIJVELDT, B. J. WIJVELDT, C. ZIJDERVELD.

Dit Tijdschrift verschijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers van de „RECENSIEBOED“. Prijs f. 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor den geheelen jaargang.

Uitgave van DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand Januari:

Geref. Kerk Schoonhoven f. 2; id. Heeren-veen f. 10; id. Scherpenzeel (G.) f. 8; id. Zevenhuizen (Z.-H.) f. 1; id. Boven Hardinxveld f. 2; id. Goenga en Sijbrandaburen f. 2; id. Begerheim (O.) f. 5; id. Den Ham (O.) f. 4; id. IJmuiden f. 10; id. Gerkesklooster f. 5; id. coll. Bunschoten f. 39.08; id. coll. Giesendam f. 23.50; id. coll. Molenaarsgraaf en Brandwijk f. 14.76; id. coll. Haarlem A. f. 13.27; id. coll. Haastrecht f. 16; id. coll. Baarn f. 10; id. coll. Alblasdamm f. 15.25; id. coll. Wildervank f. 54.24; id. coll. Eindhoven f. 8.84; id. coll. Genders f. 5.52; id. coll. 's-Gravenmoer f. 4.40; id. coll. 's-Hertogenbosch f. 23.02; id. coll. Helmond f. 2.50; id. coll. Helnaaven f. 1.95; id. coll. Heusden f. 1.50; id. coll. Sprang f. 3.09; id. coll. Tilburg f. 5.50; id. coll. Venlo f. 9.64; id. coll. Veen f. 2; id. coll. Vrijh. Kapelle f. 2.99; id. coll. Aalten f. 27.61; id. coll. Zwammerdam f. 26.93; id. coll. Kriningsen f. 10; id. coll. Bussum f. 30; id. coll. Leimuiden f. 20.27; id. coll. Garreweert f. 34; Gevonden in de coll. Geref. Kerk Bedum f. 2.50; Geref. Kerk Vlaardingen f. 5 en f. 5 jaarl. bijdr. f. 10; id. Naarden Zend. Comm. f. 10; id. Moerdijk Zend. Kas f. 10; Zending Comm. Katwijk a. d. Rijn f. 7.50; id. Winstum (Gr.) f. 2.50; Collecte Samenkomst Roermond f. 24.54; Saldo Kas Chr. Belangen Bunschoten f. 8.71; Centver. Jongel. Ver. Uithuizen f. 7.50; id. Jongel. Ver. id. f. 7.50; Zondagssch. Mej. Scholten, Alphen a. d. Rijn f. 5; H. J. Wensonsd. Uitwellingerga f. 2.50; Wed. H. H. Belgraver, 's-Gravenhage f. 1; A. W. Schippers id. f. 12.50; P. Koolstra Leeuwarden f. 2.50; Gift N.N. f. 2; Wed. P. te St. O. f. 1.25; Jongel. Ver. Garreweert f. 6.

Eusjes.

Door Ds. Siertema Drachten Busjes f. 14.20; Mej. Wed. Vellenga, Oosterend f. 2; Jongel. Ver. Draagt elk. lasten Vreeland f. 1.50; Barbara Steketee Yerseke f. 5.50; Jannette Ippel Wierden f. 1.84.

Contributiën.

Amersfoort f. 17; Bergen op Zoom f. 2.45; Drimmelen f. 3; Genders f. 11; Maassluis f. 7.50; De Lier f. 13.25; Sleeuwijk f. 3; Oosterend (Texel) f. 6.

Met dringende aanbeveling.

Namens Deputaten,

A. C. VAN DRIMMELLEN, te Penn.
L. J. SCHALEKAMP, te Penn.
Klundert, Februari 1915.

R. C. VERWEIJCK,
Vragenboekje
op de Kieswet,
ten dienste der Kiezers:

met volledige opgave
van districten, tabellen, enz. enz.

4e DRUK,

bevattende de wijzigingen in 1900 aangebracht,
de staten, tabellen, enz.

Prijs f. 0.25, 25 Ex. f. 5.-

Amsterdam. W. KIRCHNER.

Dit blad
Bijdragen
van dit bl.
Advertentiën
insendinge
vangen, kun

Zelfs de
is, voorzo
blijkt, aan
ven. De
anen bepi
in de 19e
geven, vo
minsten s
volkomen
Hand. XII
dat Herod
Jacobus,
de Schrift
van de ke
de terecht
zonder eer
en eerst u
zijn we t
klager va
betoon bij
bekeerd is
dood gebr
len was i
gebracht i
te stellen
sterven le
schap ha
daarom n
inzetting i
delingen
dood bren
hoofdstukk
Vandaar, e
gewaagd v
twaalfal d
de roeping
was aange
doet verm
waarvan
lezen we,
van den
omgaf, d
gegraveerd
deze twa
Paulus hie
en mag
apostel, di
de volken
kening ni
het verme
twaalf doo
Hemelvaar
gold, maar
ling van
naar Dan
meer, wij
verder nie
Judas' zel
terechteste
hetzij „dan
hetzij doo
greep, toe
bij zijn aar
twaalfal v
maar daar
zonder he
Van een e
uit dien
kenmerk.
toode org
Handeling
in Hand.
Hand. XV
spreker op
het oog v
natuurlijk.
„Gij zijt
meente b
saam, dat
doorzag, e
tot het ap
is hierbij
de Handel
Pinksterd
Kerk van
dat alle g
de leer de
Op het
laat mag
gen. Gel
zelf niet
Apostel v
zijn de
Christus.
stond, zo
Tot aan
ze discip